

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8CoCsp/12/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8218201362
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8218201362.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovaľovej v spore žalobcu: W. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. 4, XXX XX N., právne zastúpená advokátom Mgr. Matúš Macko, so sídlom Karpatská 804/10, 089 01 Svidník, proti žalovanej: Tatra banka, a.s., Hodžovo námestie 3, 811 06 Bratislava, IČO 00 686 930, o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľných zmluvných podmienok, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bardejov, č.k. 1Csp/54/2018-123 zo dňa 17. októbra 2019, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku I., ktorým súd určil neprijateľné zmluvné podmienky a vo výroku II. ktorým súd uložil povinnosť žalovanému vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie.

Stranám sporu sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. Súd u r č u j e , že zmluvné podmienky uvedené v článku I. Základné ustanovenia Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby č.: J.-XX-XXXXXXXXXX z XX.XX.XXXX v znení: „Spracovanie žiadosti o úver (spracovateľský poplatok): 2 % z výšky úveru minimálne 30,- Eur, maximálne 300,- Eur, poplatok za správu úveru: 2,- Eur (60,25 SKK)*/mesačne, upomienka pri omeškaní splátky úveru, alebo plnenia iných záväzkov zo zmluvy: 15,- Eur (451,89 SKK)*, s ú n e p r i j a t e ľ n é .

II. Žalovaná j e p o v i n á zaplatiť žalobkyni sumu 1.839,61 Eur titulom bezdôvodného obohatenia spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1.839,61 Eur od 22.05.2019 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

IV. Žalobkyni p r i z n á v a voči žalovanej n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil okrem iného ustanovením § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, 5, § 54 ods. 2, § 107 ods. 1 a 2, § 451 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, § 1 ods. 2, § 2 písm. d), písm. g), písm. h), § 9 ods. 1, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách

pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 298 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), čl. 10 ods. 2 písm. c), čl. 22 ods. 1 smernice 2008/48/ES.

3. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa v žalobe doručenej tunajšiemu súdu dňa 20.06.2018 uviedla, že so žalovanou ako veriteľom uzatvorila ako dlžník dňa 08.07.2011 Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby č.: J.-XX-XXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru v sume 5.000,00 eur. Predmetná zmluva podľa názoru žalobkyne obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky v tomto znení: „Spracovanie žiadosti o úver (spracovateľský poplatok): 2% z výšky úveru minimálne 30,- eur, maximálne 300,- eur, poplatok za správu úveru: 2,00 eur (60,25 SKK)/mesačne, upomienka pri omeškaní splátky úveru, alebo plnenia iných záväzkov zo zmluvy: 15,00 eur (451,89 SKK)*“. Žalobkyňa v tejto súvislosti uviedla, že žalovaná jej reálne neposkytla plnenie za takéto poplatky, ako súčasť formulárovej zmluvy neboli individuálne dojednané a absenciou zodpovedajúceho plnenia spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto predstavujú podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalobkyňa zastáva názor, že zo zmluvy nie je zrejmé, o aké plnenia ide a aký je ich účel. Žalobkyňa uviedla, že otázkou ostáva, čo je v danom prípade cenou úveru, ak za poskytnutý úver platí spotrebiteľ úrok, poplatok za správu úveru a spracovateľský poplatok. Podľa nej je aj úrok za úver formou poplatku. Vyjadrenie ceny úveru čo do spracovateľského poplatku považuje žalobkyňa za neurčité a nezrozumiteľné, pričom zrozumiteľnou je pre ňu len odplata za poskytnutie úveru vyjadrená ročným úrokom. Tiež poplatok za upomienky považuje žalobkyňa za neprijateľný, pretože podľa jej názoru je neakceptovateľné, aby spotrebiteľ znášal akékoľvek výdavky žalovanej, ktoré môžu vzniknúť v súvislosti s vymáhaním pohľadávky a ktoré si ona určila pevnou sumou vopred. Keďže tieto poplatky sú nezdôvodnené, ich nárokovanie odporuje dobrým mravom. Na podporu svojich tvrdení žalobkyňa poukázala na rozsudok Okresného súdu Komárno sp. zn. 6C/198/2012 zo dňa 31.01.2014 a rozsudok Okresného súdu Skalica vo veci sp. zn. 1C/286/2012 zo dňa 20.08.2013. Na základe uvedených skutočností žiadala, aby súd určil neprijateľnosť zmluvných podmienok.

4. K žalobe sa písomne vyjadrila žalovaná podaním doručeným súdu 20.07.2018. Vo vyjadrení poprela tvrdenia žalobkyne o tom, aby zmluva v naznačených súvislostiach obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky. Vo vzťahu k uvedenému argumentovala základným pojmom „celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom“ podľa § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. Tiež poukázala na § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. a dodala, že obe tieto ustanovenia priamo umožňujú ustanoviť v zmluve poplatok. Na podporu svojich tvrdení poukázala na rozsudok Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 13Csp/59/2017, z ktorého okrem iného vyplýva, že sa pridrižiava argumentačnej línie českých súdov a že poplatok za vedenie účtu (obsahovo zodpovedá poplatku za správu úveru) predstavuje bežnú súčasť poskytovania bankových služieb, kedy banke vznikajú náklady so spracovaním a spravovaním úveru a riadnym vedením úverového účtu, ako aj náklady v podobe technického a personálneho aparátu. Keďže poplatky boli v zmluve dojednané zrozumiteľne a zreteľne, tieto predstavujú cenu plnenia, a preto sú vylúčené z prieskumu z titulu neprijateľnosti. Súčasťou RPMN a v tomto prípade aj celkových nákladov dlžníka - výška celkovej čiastky, ktorú je dlžník povinný zaplatiť, je v danom prípade aj náklad na zaplatenie poplatku za spracovanie žiadosti, resp. poplatku za vedenie úverového účtu. Žalovaná sa domnieva, že žalobkyňa sa zrejme opiera o nemeckú líniu, ktorá je v našom právnom priestore viacnásobne prekonaná, čo podľa nej dokazujú rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. Cpjn 203/2013 a nález Ústavného súdu ČR sp. zn. III. ÚS 2725/13. Žalovaná ďalej tvrdila, že žalobkyňa o poplatku vedela a bola s ním uzrozmeneá. De facto ide o poplatok za dojednanie záväzku podľa § 499 Obchodného zákonníka. Ide o dojednanie hodnoty poskytnutého plnenia v časti vo forme poplatku a v časti vo forme úroku. Poplatok nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach v neprospech spotrebiteľa, keďže jeho výška je súčasťou RPMN. Poplatok je cenou za úver, pričom žalovaná predpokladá, že vzhľadom na to, že žalobkyňa takúto zmluvu uzatvorila, bola pre ňu daná cenová ponuka prijateľná. Cena za plnenie, ako aj predmet plnenia je v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka vylúčená z kontroly neprijateľnosti zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve. Rovnako tak ustanovuje Smernica Rady 93/13/EHS z 05. apríla 1993. Okrem toho žalovaná vzniesla námietku premlčania, keďže poplatok bol účtovaný v deň poskytnutia úveru v 11/2011, z čoho je zrejmé premlčanie práva na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Preto navrhla žalobu zamietnuť.

5. Súd vo veci nariadil pojednávania, ktoré sa uskutočnili v dňoch 21.05.2019 a 17.10.2019. Na prvom z uvedených pojednávaní súd pripustil zmenu žaloby, keď žalobkyňa okrem určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok žiadala rozšíriť žalobu o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume

1.839,69 Eur spolu s úrokom z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 1.839,69 Eur od 22.05.2019 do zaplata. Zároveň žiadala priznať nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Právny zástupca žalobkyne návrh zdôvodnil tým, že úver poskytnutý na základe zmluvy uzavretej medzi žalobkyňou a žalovanou dňa 08.07.2011 je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, a to pre nesplnenie náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. f), j) a k) zákona č. 129/2010 Z. z. Na pojednávaní dňa 17.10.2019 za prítomnosti strán sporu a právneho zástupcu žalobkyne súd vyhlásil rozsudok vo veci samej.

6. K rozšíreniu žaloby sa vyjadrila žalovaná podaním doručeným súdu dňa 14.06.2019, v ktorom okrem iného vzniesla námietku premlčania nároku žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia pri aplikácii 3-ročnej premlčacej doby. Žalovaná poprela, aby predmetná zmluva neobsahovala dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. V zmluve je bez pochyb uvedené, že zmluva trvá 6 rokov a konečná splatnosť úveru nastane po uplynutí 6 rokov odo dňa splatnosti prvej mesačnej splátky, pokiaľ úver nebude splatený skôr na žiadosť klienta. Úverová zmluva uvádza splatnosť pravidelnej mesačnej splátky na 17. deň v príslušnom kalendárnom mesiaci. Žalovaná ďalej uviedla, že pokiaľ rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 146/2017 vo vzťahu k ustanoveniu § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. odôvodňuje, že pri pojmach výška, počet, či termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov je za použitia eurokonformného výkladu potrebné dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka zahŕňa, potom podľa názoru žalovanej táto výkladová metóda a požiadavka Najvyššieho súdu SR je ešte zreteľne aplikovateľná pre náležitosť doby trvania zmluvy a termínu konečnej splatnosti. Podľa žalovanej „termín konečnej splatnosti“ nie je náležitosťou uvedenou v Smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES, nemá vplyv na posúdenie rozsahu záväzku spotrebiteľa, a preto rozširujúci výklad tohto pojmu by žalovanú postihoval neprímeranou sankciou v rozpore s právom EÚ. Okrem toho formulácia „do 6 rokov od splatnosti prvej mesačnej anuitnej splátky“ je podľa žalovanej údajom, v ktorom sa spotrebiteľ dokáže zorientovať a navyše tento údaj nie je podľa jej názoru rozhodným na vykonanie voľby medzi viacerými úverovými produktmi, pretože takýmto rozhodujúcim údajom je podľa jej názoru RPMN a celková čiastka, ktorú sa spotrebiteľ zaväzuje zaplatiť. V súvislosti s potrebou aplikácie vhodného výkladu právnych noriem žalovaná poukázala na rozhodnutie Ústavného súdu SR vo veci sp. zn. III. ÚS 460/2017. Žalovaná tiež poukázala na viaceré rozhodnutia súdov SR, napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove vo veci sp. zn. 2Co/91/2018 zo dňa 18.07.2018, rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/493/2016 zo dňa 27.09.2017, rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/149/2018 zo dňa 31.07.2018 a sp. zn. 13Co/38/2017 zo dňa 27.03.2018, či rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/38/2017 zo dňa 27.03.2018. Podľa názoru žalovanej priemerným spotrebiteľom v zmysle sekundárneho práva EÚ zjavne nemôže byť osoba, ktorá by nevedela, čo to znamená „do 6 rokov od splatnosti prvej mesačnej anuitnej splátky“. Žalovaná v tejto súvislosti tiež uviedla, že konečná splatnosť je daná v počte rokov od čerpania prvej splátky jednoducho preto, že z praktického hľadiska nie je možné konečnú splatnosť určiť iným spôsobom, pokiaľ má byť určená presne. Pokiaľ ide o rozpis splátok, v tejto súvislosti žalovaná poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 z 22.02.2018 a sp. zn. 4Cdo/187/2017 zo dňa 23.04.2018, z ktorých vyplýva, že použitím eurokonformného výkladu § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. je potrebné dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok. Podľa žalovanej je v zmluve uvedená správne aj celková čiastka, ktorú spotrebiteľ musí zaplatiť, a teda správne suma 7.877,44 eur, pretože jej súčasťou je aj mesačný poplatok a poplatok za poskytnutie úveru. Žalobkyňou uvedená celková čiastka v sume 7.633,44 eur je zjavne nesprávna. Žalovaná súčasne vyslovila názor, že v Základných ustanoveniach zmluvy sú riadne uvedené všetky predpoklady pre výpočet RPMN v zmysle § 9 ods. 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z., a to v súlade s judikatúrou (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co/139/2017), podľa ktorej predpokladom použitým pre výpočet je výška úveru, výška splátky, jej interval, počet splátok, výška úrokovej sadzby a prípadných poplatkov. Na základe toho žalovaná navrhla žalobu zamietnuť.

7. Na pojednávaniach právny zástupca žalobkyne zotrval na doterajšej argumentácii a dodal, že pri konečnej splatnosti úveru sa vyžaduje, aby bola uvedená konkrétnym dátumom, určite a zrozumiteľne, tiež uviedol, že majú výhrady vo vzťahu k predpokladom pre výpočet RPMN a súčasne majú výhrady aj voči výške odplaty. Poukázal na to, že žalobkyňa sa o nedostatkoch zmluvy dozvedela až dňa 14.07.2017, o čom súdu predložila prehlásenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, takže podľa názoru právneho zástupcu žalobkyňa uplatnila svoje nároky v rámci objektívnej 10-ročnej premlčacej doby a v rámci 2-ročnej subjektívnej premlčacej doby.

8. Zástupca žalovanej na pojednávaní uviedol, že vznášajú námietku premlčania nároku žalobkyne, nakoľko k splateniu úveru došlo dňa 07.10.2014 a objektívna premlčacia doba uplynula dňa 07.10.2017. K termínu konečnej splatnosti uviedol, že túto náležitosť nevyžaduje smernica a že tento údaj je v zmluve uvedený zodpovedne a že tak, ako pri rozpise splátok je potrebné aj v danej veci aplikovať eurokonformný výklad so záverom o splnení predpokladov podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. Žalovaná tiež poukázala na to, že v písomnom vyjadrení spomínané rozhodnutia súdov riešili odlišnú situáciu, keď konečná splatnosť úveru nebola v zmluve uvedená vôbec, resp. bola uvedená počtom splátok. Zástupca žalovanej nesúhlasil s aplikáciou 10-ročnej objektívnej premlčacej doby, pretože z ich strany nejde ani o vedomú nedbanlivosť a uvedenie údajov v úverovej zmluve o termíne konečnej splatnosti používajú v takom tvare z dôvodu, že klient často krátko odchádza s návrhom zmluvy, podpíše ju neskôr alebo prostredníctvom internetbankingu. Tiež poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora vo veci C-331/2018, ktoré podľa jeho slov naznačuje, aby súdy netrvali na nesprávnej judikatúre, ktorá je v rozpore s európskym právom. Tiež poukázal na to, že bola prekonaná nemecká právna línia, keď v našich právnych podmienkach je možné zaťažiť spotrebiteľa poplatkom za úver, pokiaľ je transparentne premietnutý do RPMN a ak je transparentne uvedený v zmluve. Okrem toho argumentoval tým, že cena za úver môže mať aj podobu poplatku, ak táto je dostatočne premietnutá v RPMN a zotrval na tom, že termín konečnej splatnosti je uvedený dostatočne a zrozumiteľne.

9. Súd I. inštancie po vykonanom dokazovaní zistil skutkový stav, podľa ktorého žalobkyňa ako dlžníka a žalovaná ako veriteľ uzavreli dňa 08.07.2011 Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby č.: J.-XX-XXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru v sume 5.000,00 eur, pri úrokovej sadzbe 14,90 %, RPMN 17,97 %, priemernej hodnote RPMN v sadzbe 17,62 %. Dátum poskytnutia spotrebiteľského úveru: najneskôr do piatich pracovných dní od splnenia podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru uvedených v tejto zmluve. Konečná splatnosť spotrebiteľského úveru: do 6 rokov od splatnosti prvej mesačnej anuitnej splátky. Termín splatnosti pravidelných mesačných anuitných splátok spotrebiteľského úveru: 17. dňa príslušného mesiaca. Počet pravidelných mesačných anuitných splátok spotrebiteľského úveru: 72. Výška pravidelnej mesačnej anuitnej splátky spotrebiteľského úveru: 106,20 eur. Výška mesačného poistného pre poistenie: 5,30 eur. Výška celkovej čiastky, ktorú musí dlžník zaplatiť: 7.877,44 eur. Základné ustanovenia, čl. I. predmetnej zmluvy, obsahovali okrem iného aj toto znenie: Poplatky, spojené s úverom uvedené v platnom Sadzobníku poplatkov za služby v pobočkách pre fyzické osoby, vydanom veriteľom (ďalej len „Sadzobník poplatkov“): Spracovanie žiadosti o úver (spracovateľský poplatok): 2% z výšky úveru minimálne 30,- eur, maximálne 300,- eur, poplatok za správu úveru: 2,00 eur (60,25 SKK)* / mesačne, upomienka pri omeškaní splátky úveru, alebo plnenia iných záväzkov zo zmluvy: 15,00 eur (451,89 SKK)*.

10. Z Prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS sp. zn. H 581/17 zo dňa 06.10.2017 vyplýva, že dňa 14.07.2017 im žalobkyňa predložila Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby č.: J.-XX-XXXXXXXXXX zo dňa 08.07.2011. Po preskúmaní zmluvy ju informovali o tom, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov a ak pri poskytnutí úveru vo výške 5.000,00 eur uhradila žalovanej čiastku 7.877,44 eur, suma 2.877,44 eur predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane veriteľa a že vyplatenia tejto sumy sa môže domáhať súdnou cestou. Žalobkyňa bola tiež informovaná o tom, že zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky.

11. Z výpisu z účtu žalobkyne vedeného u žalovanej ako banky, č. XXXXXXXXXXXX za obdobie od 08.07.2011 do 07.10.2014 vyplýva, že na účet žalobkyne bola dňa 08.07.2011 poukázaná suma 5.000,00 eur titulom úveru. Za uvedené obdobie žalobkyňa nad sumu 5.000,00 eur uhradila platby v prospech žalovanej v sume 1.839,61 eur.

12. Súd I. inštancie konštatoval, že medzi stranami nebolo sporné uzavretie zmluvného vzťahu, výška poskytnutého úveru, či úhrada žalobkyne v prospech žalovanej. Medzi stranami bolo sporné tvrdenie žalovanej, že nárok žalobkyne čo do určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok a čo do vydania bezdôvodného obohatenia je premlčaný, keďže subjektívna 2-ročná premlčacia doba, aj objektívna 3-ročná premlčacia doba uplynuli pred podaním žaloby. Naopak žalobkyňa tvrdila, že v okolnostiach takýchto prípadov je potrebné aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu a subjektívnu 2-ročnú premlčaciu dobu a keďže o nedostatkoch v zmluve sa preukázateľne dozvedela až dňa 14.07.2017, svoj nárok uplatnila včas. Okrem toho žalovaná popierala, aby zmluva obsahovala nedostatky v zmysle §

9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., ako aj to, aby zmluva obsahovala žalobkyňou tvrdené neprijateľné zmluvné podmienky. Žalovaná považovala žalobu žalobkyne za nedôvodnú.

13. Súd I. inštancie mal za preukázané, že zmluva uzavretá medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovanou ako veriteľom je zmluvou, na ktorú je potrebné aplikovať spotrebiteľské právo, a to s poukazom na to, že žalovaná vystupovala vo vzťahu k žalobkyňi v postavení podnikateľa, zatiaľ čo žalobkyňa s poukazom na jej označenie typické pre nepodnikateľa (meno, priezvisko, bydlisko, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu) mala postavenie spotrebiteľa.

14. Prioritne považoval súd za právne významné vysporiadať sa s námietkou premlčania vznesenou žalovanou voči celému nároku žalobkyne, teda čo do určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky a vydania bezdôvodného obohatenia.

15. Súdny dvor EÚ v rozhodnutí C-473/00 potvrdil, že uplynutie času v žiadnom prípade nemôže byť skutočnosťou, ktorá by mala znížiť alebo znemožniť ochranu práv spotrebiteľa pred nekalými obchodnými podmienkami podľa čl. 3 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS. Žalobkyňa v postavení spotrebiteľky má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách aj v zmysle § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. Súd teda konštatoval, že pokiaľ ide o určenie neprijateľných zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere, toto právo sa nepremičuje.

16. Iná situácia nastáva v súvislosti s uplatňovaním nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Toto právo sa premlčuje v súlade s § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka.

17. Súd konštatoval, že žalobkyňa sa o bezdôvodnom obohatení a o tom, kto je zaň zodpovedný, dozvedela dňa 14.07.2017, keď navštívila Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, čo vyplýva z jeho prehlásenia zo dňa 06.10.2017. Súd považoval za dostatočne preukázaný moment začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby, ktorý je totožný s dňom, keď občianske združenie na ochranu spotrebiteľa poskytlo žalobkyňi informácie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a o bezdôvodnom obohatení žalovanej. Súd nemá dôvod spochybňovať toto tvrdenie poznajúc výbavu bežného spotrebiteľa a jeho schopnosť orientovať sa v právnych otázkach. Vzhľadom na to, že žalobkyňa uplatnila svoj nárok súdnou cestou dňa 20.06.2018, uplatnila ho včas, v rámci 2-ročnej subjektívnej premlčacej doby.

18. Pokiaľ žalovaná argumentovala tým, že v danom prípade je potrebné aplikovať 3-ročnú objektívnu premlčaciu dobu, súd sa s týmto tvrdením nestotožnil. Súd v tejto súvislosti poukázal na rozhodovaciu prax Krajského súdu v Prešove, ktorý v súvislosti s aplikáciou 10-ročnej objektívnej premlčacej doby pri bezdôvodnom obohatení opakovane posúdil konanie dodávateľov, ktorí porušujú práva spotrebiteľov ako úmyselné konanie vedúce k ich bezdôvodnému obohateniu. Je totiž vylúčené, aby žalovaná ako banka a profesionál v oblasti poskytovania úverov nepoznala spotrebiteľské právo a prijímala platby od spotrebiteľov nad rámec sumy, ktorá dodávateľovi patrí pri neplatných zmluvách, či úveroch považovaných za bezúročné a bez poplatkov (k tomu pozri napr. rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/8/2017 zo dňa 28.6.2017, sp. zn. 2Co/193/2016 zo dňa 24.7.2017). Desaťročná objektívna premlčacia doba začala plynúť potom, čo stav bezdôvodného obohatenia bol zo strany žalovanej ukončený. Podľa predložených výpisov z účtu vyplýva, že žalobkyňa v prospech žalovanej plnila do 07.10.2014. Túto skutočnosť, teda, že úverový vzťah bol ukončený dňa 07.10.2014, potvrdila aj samotná žalovaná na pojednávaní dňa 17.10.2019. Z uvedeného mal súd bez pochybností preukázané, že 10-ročná premlčacia doba nemohla uplynúť pred podaním žaloby, ktorú žalobkyňa podala dňa 20.06.2018.

19. Vo vzťahu k uvedenému považoval súd I. inštancie za potrebné reagovať na argument žalovanej, ktorá nesúhlasila s aplikáciou 10-ročnej objektívnej premlčacej doby, pretože z ich strany nejde ani o vedomú nedbanlivosť a uvedenie údajov v úverovej zmluve o termíne konečnej splatnosti používajú v takom tvare z dôvodu, že klient často krátko odchádza s návrhom zmluvy, podpíše ju neskôr alebo prostredníctvom internetbankingu. Súd zastáva názor, že daný argument žalovanej neobstojí, pretože banke s dlhoročnou tradíciou na trhu nemohlo nič brániť v tom, aby údaj o konečnej splatnosti úveru uviedla úplne, presne, určite a zrozumiteľne. Naznačené správanie žalovanej v sebe implikuje jednoznačný úmysel, keďže žalovaná ako podnikateľ a banka musela vedieť, že uvedenie termínu konečnej splatnosti úveru v tvare „do 6 rokov od splatnosti prvej mesačnej anuitnej splátky“ je absolútne neurčitý a pre bežného spotrebiteľa ťažko čitateľný. Aj keď by súd pripustil, že žalovaná nechcela

dojednať zmluvu so žalobkyňou v snahe získať prospech z opísaných okolností, ťažko možno uveriť, že nevedela, čo môže spôsobiť takýmto konaním a pre prípad, že sa tak stane, že s tým nebola uzrozumená. Minimálne nepriamy úmysel získať majetkový prospech opísanou praktikou je na strane žalovanej zrejmy.

20. V súvislosti s vysloveným názorom súd poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 430/2018 zo dňa 05. 12.2018, ktorým odmietol sťažnosť sťažovateľa smerujúcu voči rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22Co/53/2017 zo dňa 27.03.2018, ako zjavne neopodstatnenú. Je potrebné zdôrazniť, že Krajský súd v Prešove v namietanom rozhodnutí konštatoval: „V tejto súvislosti je právne významné to, že rešpektovanie princípu „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa (poskytovateľa, podnikateľa) treba vyžadovať v najvyššej možnej miere (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. januára 2013, sp. zn. 6 M Cdo 9/2012). Je dôvodné preto predpokladať, že žalovaná minimálne vedela, že neuvedením podstatných náležitostí vyžadovaných zákonom č. 129/2010 Z. z. v zmluve o spotrebiteľskom úvere nastane zákonom predpokladaná sankcia, t. j. bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru a pre prípad, že to tak urobí, bola s uvedenou zákonnou sankciou uzrozumená (dolus indirectus, tzv. nepriamy úmysel). Jej konanie preto nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. V zmysle ust. § 107 ods. 2 OZ (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove z 12. decembra 2011, sp. zn. 7Co/84/2011, tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove z 21.1.2013, sp. zn. 2Co/9/2012) zákonodarca pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení počíta s desaťročnou objektívnou premičacou dobou, ktorá sa počíta odo dňa, keď k nemu došlo (§ 107 ods. 2 OZ) ... Žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia žalobkyňa podala i v rámci dvojročnej subjektívnej premičacej doby... Je úplne logické sa domnievať, že spotrebiteľia by asi sotva platili, ak by mali vedomosť, že platiť nemajú. Nie sú však chránení neobmedzenú dobu, ale len kým im neuplynie objektívna premičacia doba, ktorá začína plynúť bez ohľadu na to, či sa dozvedeli o bezdôvodnom obohatení a o tom, kto sa na ich úkor obohatil. Relevanciu má teda to, od kedy sa dotknutá osoba dozvie, že plniť nemala. V danom prípade sa tak stalo v máji roku 2016, kedy sa žalobkyňa o bezdôvodnom obohatení dozvedela od Združenia na ochranu spotrebiteľa HOOS, ktoré túto skutočnosť písomne potvrdilo dňa 08.08.2016.“

21. Odvolávajúci sa na vyššie uvedené súd I. inštancie dospel k záveru, že nárok žalobkyne nie je premičaný.

22. Súd I. inštancie sa ďalej zaoberal otázkou dodržania obligatórnych náležitostí zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. V danom prípade sa súd riadil aj právnym názorom Krajského súdu v Prešove, ktorý v rozsudku sp. zn. 20Co/275/2016 zo dňa 28.2.2017 vyslovil: Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávania obsahu zmluvy alebo jej zmeny.

23. Žalovaná namietala, že údaj o termíne konečnej splatnosti úveru nie je súčasťou predpokladov, ktoré zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať. V článku 10 ods. 2 písm. c) smernice 2008/48/ES sa uvádza len dĺžka trvania zmluvy o úvere, a nie termín konečnej splatnosti úveru. V danom prípade bol v zmluve uvedený údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru takto: „do 6 rokov od splatnosti prvej mesačnej anuitnej splátky“. Počet pravidelných mesačných anuitných splátok bol uvedený: 72 a termín splatnosti pravidelných mesačných anuitných splátok bol dojednaný na 17. deň príslušného mesiaca. Tieto skutočnosti boli žalobkyňi známe pri uzavretí zmluvy. Súd zastáva názor, že uvedené informácie bez použitia ďalšej matematiky žalobkyňi nemohli poskytnúť dostatočný obraz o tom, kedy nastane konečná splatnosť úveru. Za daných okolností žalobkyňa musela vypočítať, že pri pravidelných 72 mesačných anuitných splátkach by mala úver splatiť za obdobie 6 rokov, t. j. 72 mesiacov. Ak splatnosť splátky bola dojednaná na 17. dňa v mesiaci, bolo potrebné vypočítať, že konečná splatnosť nastane 17. dňa v príslušnom mesiaci uplynutím 6 rokov od splatnosti prvej splátky. Žalobkyňa si teda musela vypočítať, kedy bude splatná prvá splátka a potom uplynutie obdobia 6 rokov od daného okamihu. Súd konštatuje, že naznačený postup nemohol byť a nebol dostatočne transparentný a určitý.

24. Takéto určenie konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru nemožno považovať za súladné s dotknutým ustanovením zákona o spotrebiteľských úveroch, keď významom tohto ustanovenia bolo, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný o tom, ako dlho je povinný plniť svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Podľa názoru súdu nemožno popísaný nedostatok v zmluve nahradiť apelovaním na potenciálnu aktivitu spotrebiteľa vedúcu k určeniu konečnej splatnosti

spotrebiteľského úveru matematickými operáciami z iných v spotrebiteľskej zmluve dostupných údajov. Naopak je potrebné trvať na tom, že konečná splatnosť spotrebiteľského úveru musí byť stanovená presne, určito a zrozumiteľne, najvhodnejšie konkrétnym časovým okamihom, aby spotrebiteľ mohol pred vstupom do úverového vzťahu zohľadniť aj dĺžku jeho riadneho trvania, a teda trvanie jeho povinnosti splácať úver. Táto okolnosť je významná, pretože spotrebiteľ by mal poznať začiatok a konečnú splatnosť svojho záväzku, ktorého plnenie sa odráža v majetkovej sfére a je spôsobilé ovplyvniť kvalitu jeho života.

25. Žalovaná tiež poukázala na to, že v danom prípade je potrebné použiť eurokonformný výklad tak, aby sa vnútroštátny zákon vykladal v súlade s právom Európskej únie. Taktiež žalovaná tvrdila, že ak výkladová metóda odporúčaná Najvyšším súdom SR v rozhodnutí 3Cdo/146/2017 je aplikovateľná v súvislosti s § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. (rozpis splátok), o to viac je aplikovateľná na náležitosť zmluvy o konečnej splatnosti úveru podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z.

26. V spojení s uvedeným sa žiada poukázať na závery rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/145/2017 zo dňa 28.06.2018, v ktorom tento súd okrem iného konštatoval, že zákonodarca prijal dňa 12.10.2017 zákon č. 279/2017 Z. z., ktorým sa s účinnosťou od 01.05.2018 upustilo od požiadavky členenia splátok spotrebiteľského úveru na splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, keď sa termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov nahrádzajú slovami frekvenciu splátok. Slovenský Zákon o spotrebiteľských úveroch išiel do 30.04.2018 nad rámec Smernice a v zmysle konštantnej judikatúry sa ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. vykladalo tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje v zmysle § 11 ods.1 zákona č. 129/2010 Z. z. za bezúročnú a bez poplatkov. Smernica vyžadovala v spotrebiteľskej zmluve iba uvedenie výšky, počtu a frekvencie splátok spotrebiteľa, teda bol zrejмый konflikt medzi Smernicou a zákonom č. 129/2010 Z. z.. Obdobná situácia je aj v tejto veci, keď žalobkyňa namieťa, že posudzovaná zmluva neobsahuje náležitosť o konečnej splatnosti úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z., zatiaľ čo žalovaná toto tvrdenie popiera s poukazom na potrebu využitia eurokonformného výkladu, ako aj s poukazom na to, že danú náležitosť smernica nevyžaduje.

27. Na tomto mieste je potrebné poukázať na ďalšie zistenia a závery Krajského súdu v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 19Co/145/2017 zo dňa 28.06.2018, z ktorých plynie, že v prípadoch, keď všeobecné súdy rozhodujú v sporoch medzi veriteľmi a spotrebiteľmi ohľadom bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľských úverov podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, resp. Smernice, ide o spory medzi jednotlivcami. Z toho dôvodu nie je možné, aby vnútroštátne súdy poskytli Smernici priamy účinok. Vzhľadom na explicitné znenie zákona o spotrebiteľských úveroch v časti členenia splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov nemožno priznať Smernici ani nepriamy účinok. Jednalo by sa o výklad vnútroštátneho Zákona contra legem. Aj napriek rozhodnutiu Súdneho dvora EÚ C-42/15 Home Credit Slovakia a.s. c/a T. je potrebné postupovať podľa zákona o spotrebiteľských úveroch v prípade zmlúv, ktoré boli uzavreté do 30.04.2018 tak, ako je to v danom prípade.

28. Odvolávajúc sa na uvedené závery per analogiam súd konštatuje, že ak vnútroštátny zákon ustanovuje ako obligatórnu náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, je potrebné na danej náležitosti trvať. V opačnom prípade sa otvára priestor pre vyslovenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru poskytnutého na základe takejto zmluvy.

29. Žalovaná tiež poukazovala na rozhodnutie Ústavného súdu SR vo veci sp. zn. III. ÚS 460/2017, v ktorom sa Ústavný súd SR vyjadril k modusu výkladu a aplikácie právnych predpisov. Súd sa týmto nálezom riadil aj v danej veci, keď vo vzťahu k §-u 9 ods. 2 písm. f) s poukazom na čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, ako aj § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka uplatnil gramatický výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Súd poznamenáva, že tak, ako Ústavný súd SR judikoval v označenom rozhodnutí, aj pre súd bolo pri výklade § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. určujúce nielen doslovné znenie tohto zákonného ustanovenia, ale aj zmysel a účel zákona, ktorý tkvie v ochrane spotrebiteľa.

30. Žalovaná v tejto súvislosti tiež argumentovala rozsudkom Súdneho dvora EÚ z 05.09.2019 vo veci C-331/2018 TE proti Pohotovosti, s.r.o., z ktorého podľa jej slov vyplýva, aby súdy netrvali na nesprávnej judikatúre. Súd konštatuje, že v danom prípade sa súdny dvor zaoberal výkladom Článku 10 ods. 2 písm. h) až j) smernice 2008/48/ES v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto smernice, ktorý sa má vykladať v

tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je vnútroštátna právna úprava dotknutá vo veci samej, podľa ktorej musí zmluva o úvere špecifikovať rozpis každej splátky určenej, podľa prípadu, na amortizáciu istiny, splatenie úrokov a ostatných nákladov. Článok 10 ods. 2 a článok 22 ods. 1 smernice 2008/48, ako boli vyložené rozsudkom z 9. 11. 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842), sa majú uplatniť na zmluvu o úvere, o akú ide vo veci samej, ktorá bola uzatvorená pred vyhlásením tohto rozsudku a pred zmenou vnútroštátnej právnej úpravy vykonanou s cieľom dosiahnuť súlad s výkladom prijatým v uvedenom rozsudku.

31. Vychádzajúc z uvedeného súd konštatoval, že súdny dvor sa v označenom rozsudku z hľadiska harmonizácie práva nezaoberal otázkou ako sa má vykladať vnútroštátna právna úprava zakotvujúca ako obligatórnu náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere nielen dobu trvania zmluvy, ale aj termín konečnej splatnosti.

32. V zmysle odôvodnenia bodu 31 smernice 2008/48/ES zmluva o úvere by mala zrozumiteľným a stručným spôsobom poskytovať všetky potrebné informácie, aby sa mohol spotrebiteľ oboznámiť so svojimi právami a povinnosťami, ktoré mu z nej vyplývajú. Žalovaná trvala na tom, že uvedenie termínu konečnej splatnosti v zmluve zo dňa 08.07.2011 je dostatočne určité a zrozumiteľné. Súčasne poukázala na to, že smernica 2008/48/ES neobsahuje vo svojom článku 10 ods. 2 písm. c) termín konečnej splatnosti, ale len termín doby trvania zmluvy. V tejto súvislosti s poukazom na závery označeného rozsudku vo veci C-331/2018 poukázala na to, že súdy nemajú trvať na nesprávnej judikatúre. Žalovaná zjavne mala na mysli bod 49 tohto rozsudku, podľa ktorého: Súčasne treba pripomenúť, že podľa článku 22 ods. 1 smernice 2008/48/ES vzhľadom na to, že táto smernica obsahuje harmonizované ustanovenia, členské štáty nesmú zachovať, ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice.

33. V označenom rozsudku C-331/2018 (bod 54) súd však konštatoval aj to, že vnútroštátnemu súdu prislúcha vykladať vnútroštátne právo, ktoré bolo účinné v čase relevantných skutkových okolností v čo najväčšej možnej miere a bez toho, aby sa požadoval výklad contra legem, v súlade so smernicou 2008/48, ako ju vykladá rozsudok z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842).

34. Súd konštatoval, že v čase uzatvorenia dotknutej zmluvy zákon č. 129/2010 Z. z. vo svojom ustanovení § 9 ods. 2 písm. f) zakotvoval ako obligatórnu náležitosť zmluvy uvedenie doby trvania a konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Podľa názoru súdu údaj o uvedení konečnej splatnosti úveru významne dopĺňa údaj o dobe trvania zmluvy, keď priemerný spotrebiteľ dokáže vyhodnotiť dokedy je povinný plniť a splácať svoje záväzky titulom poskytnutia úveru. Navyše formulácia predmetnej zmluvy v základných ustanoveniach čl. I akoby opomínala uvedenie údaju o dobe trvania zmluvy. Doba trvania zmluvy sa zo zmluvných dojednaní uvedených v čl. I dá vydedukovať z počtu pravidelných mesačných anuitných splátok v spojení konečnou splatnosťou spotrebiteľského úveru. Samozrejme, doba trvania zmluvy vyplýva aj z čl. VI. tejto zmluvy s názvom Mimoriadna splatnosť, odstúpenie od zmluvy alebo jej výpoveď. Je však potrebné pripomenúť, že tieto ustanovenia reflektujú na situácie, ktoré môžu nastať v dôsledku porušenia zmluvných povinností alebo ako dôsledok iných porušení (napr. vyhlásenie konkurzu, exekučné konanie na návrh tretej osoby, etc.), samozrejme, okrem ods. 5 čl. VI. tejto zmluvy, podľa ktorého záväzky dlžníka z tejto zmluvy zanikajú riadnym splatením celkovej pohľadávky veriteľa. Na tomto mieste opäť súd poukazuje, že aj posledné citované znenie zmluvy využíva termín „splatenie“, čo znamená zánik záväzku.

35. Inými slovami požiadavka uvedenia termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru pri absencii riadneho uvedenia doby trvania zmluvy alebo podporne (v záujme zrozumiteľného a stručného spôsobu poskytnutia informácií pre spotrebiteľa pri oboznámení sa s jeho právami a povinnosťami vyplývajúcimi zo zmluvy) popri takémuto údaji, nemôže znamenať nesprávny pohľad na výklad použitý súdom, ak tento výklad sleduje účel a cieľ vnútroštátnej právnej normy. Uvedenie konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru malo v danej veci svoj význam, keďže doba trvania zmluvy nebola vyjadrená transparentne. A transparentne nebola koniec koncov vyjadrená ani konečná splatnosť spotrebiteľského úveru vo formulácii ... do 6 rokov od ... To znamená, že spotrebiteľka mohla dúfať, že niekedy do 6 rokov (pri použití ďalších informácií v zmluve dostupných) svoje záväzky pri nastavených podmienkach splatí. Ak sa žalovaná domnieva, že údaj ... do 6 rokov od ... je určitý, súd s daným tvrdením nesúhlasí a konštatuje, že uvedenie takejto informácie je pre spotrebiteľa neurčité, netransparentné a

nezrozumiteľné. Z tohto dôvodu nie je ani v súlade s predpokladom podľa čl. 10 ods. 2 písm. c) smernice 2008/48/ES.

36. Vzhľadom na nedostatok v zmluve podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. súd prvej inštancie vyhodnotil úver poskytnutý na základe Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby č.: J.-XX-XXXXXXXXXX zo dňa 08.07.2011, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru v sume 5.000,00 eur, za bezúročný a bez poplatkov. Z predložených výpisov z účtu súd zistil, že žalobkyňa nad rámec poskytnutej istiny v sume 5.000,00 eur žalovanej uhradila sumu 1.839,61 eur. Žalovaná toto tvrdenie nepoprela. Z tohto dôvodu má žalobkyňa nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia od žalobkyne v tejto sume, a to s poukazom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. pre nesplnenie náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f) citovaného zákona.

37. S odvolaním sa na závery rozsudku súdneho dvora vo veci C-331/2018 sa súd nezaoberal žalobkyňou tvrdeným nedostatkom zmluvy z hľadiska nedodržania § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. (členenie splátok). Súd sa tiež nezaoberal ďalšími nedostatkami zmluvy tvrdenými žalobkyňou, nakoľko vyslovené právne závery považoval v okolnostiach daného prípadu za dostatočné.

38. Žalobkyňa požadovala aj úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 1.839,69 eur od 22.05.2019 do zaplatenia. Žalobkyňa požadovala priznanie úroku z omeškania odo dňa nasledujúceho po prednesení návrhu na zmenu žaloby na pojednávaní dňa 21.05.2019. Na základe toho súd priznal žalobkyňi úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 1.839,61 eur od 22.05.2019 do zaplatenia. Vzhľadom na to, že žalobkyňa požadovala vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1.839,69 Eur, ale má nárok len na sumu 1.839,61 Eur, v prevyšujúcej časti, teda nad sumu 1.839,61 Eur spolu s príslušenstvom, súd žalobu zamietol.

39. Žalobkyňa ďalej tvrdila, že zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky v tomto znení: „Spracovanie žiadosti o úver (spracovateľský poplatok): 2% z výšky úveru minimálne 30,- Eur, maximálne 300,- eur, poplatok za správu úveru: 2,00 eur (60,25 SKK)*/mesačne, upomienka pri omeškaní splátky úveru, alebo plnenia iných záväzkov zo zmluvy: 15,00 eur (451,89 SKK)*“.

40. V nadväznosti na vyššie uvedené súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove vo veci sp. zn. 20Co/295/2014, kde odvolací súd vyslovil, že spotrebiteľ má právo na to, aby jeho postavenie nebolo spochybnované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky.

41. Podľa názoru súdu I. inštancie dojednanie o poplatku podlieha prieskumu vo svetle princípu dobrých mravov a v neposlednom rade prieskumu v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka. To znamená, že súdu nie je známa žiadna prekážka, ktorá by mu bránila vyvodiť dôsledky zo zmluvného dojednania v štandardnej formulárovej zmluve, ak spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

42. Podľa názoru súdu požadovanie úhrady za spracovanie žiadosti o úver (spracovateľský poplatok) 2% z výšky úveru minimálne 30,- eur, maximálne 300,- eur, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, keďže dodávateľ vyžaduje od spotrebiteľa splnenie finančného záväzku za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané. Pri poplatkoch zo spotrebiteľského úveru je totiž nevyhnutné, aby sa nimi platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme.

43. Okrem toho sa súdu javí netransparentné, aby žalovaná ako banka mala výdavky v súvislosti so spracovaním žiadosti o úver závislé od výšky úveru. Toto zistenie je čitateľné z doslovného znenia tejto zmluvnej podmienky, ktorá je konštruovaná tak, že spotrebiteľ zaplatí žalovanej spracovateľský poplatok za poskytnutý úver, a to v závislosti od výšky úveru, keď tento predstavuje 2 % z takto poskytnutého úveru, minimálne 30,00 eur a maximálne 300,00 eur. Podľa názoru súdu je takéto dojednanie v rozpore s ochranou spotrebiteľa, keďže ho vystavuje vedľajšiemu dojednaniu o cene bez toho, aby mu žalovaná poskytla reálne plnenie.

44. V obdobnom svetle hodnotí súd aj ďalšiu neprijateľnú zmluvnú podmienku, a to poplatok za správu úveru vo výške 2,00 eur mesačne. Vyjadrenie o správe úveru predstavuje podľa názoru súdu široký pojem a bežnému spotrebiteľovi nie je zrejmé, za čo platí. Predpokladá, že ak platí odmenu za poskytnutie úveru, tá je premietnutá v úroku za úver. Súd nespochybňuje, že predmetom zmluvných

dojednaní podľa zákona č. 129/2010 Z. z. môžu byť aj poplatky v zmluvách ako súčasť celkových nákladov dodávateľa, avšak za predpokladu ich určitosti. Pojem správa úveru podľa názoru súdu určiteľný nie je, pretože pod týmto pojmom si spotrebiteľ môže predstaviť rôzne služby administratívneho charakteru (napr. zriadenie účtu, vedenie účtu, sledovanie, či klient platí splátky načas, či ich platí riadne a podobne). Žalobkyňa ako spotrebiteľ nebola podľa názoru súdu riadne oboznámená s podstatou tohto poplatku, poplatok nie je náležite špecifikovaný a viaže sa na bližšie neurčené náklady.

45. V spojení s uvedeným sa však aj dojednanie ďalšej zmluvnej podmienky o upomienkach v prípade omeškania klienta javí ako nadbytočné vybíjanie kapitálu žalovanej z plnení spotrebiteľov. O neprehľadnosti možno teda hovoriť aj čo do zmluvnej podmienky - poplatku za upomienku pri omeškaní splátky úveru, alebo plnenia iných záväzkov zo zmluvy vo výške 15,00 eur. Pokiaľ ide o omeškanie so splátkou úveru, v tomto prípade je dojednanie zrozumiteľné, ale pokiaľ ide o neplnenie si iných záväzkov zo zmluvy, určitosť tohto dojednania absentuje. Okrem toho poplatky za upomienky súd považuje za náklady, ktorých podstatou je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané. Mimo rozumných pochybností je nevysvetliteľné, aké konkrétne náklady sú implikované v poplatku za upomienku vo výške 15,00 eur a či táto suma odráža reálne náklady dodávateľa v súvislosti s vymáhaním plnenia od spotrebiteľa. Navyše poplatok za upomienku nemožno chápať ani ako poplatok za službu, ktorá je spotrebiteľovi poskytovaná.

46. Vo vzťahu k nákladom spojeným s upomienkami je potrebné uviesť, že takéto náklady nemôžu mať sankčný charakter, v opačnom prípade by totiž mali povahu tzv. skrytej zmluvnej pokuty, čo je vo vzťahu k spotrebiteľovi nečestné, netransparentné. Keďže zmluvná podmienka, v zmysle ktorej je veriteľ oprávnený požadovať od spotrebiteľa náklady za upomienky predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čo spôsobuje jej neplatnosť (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka), veriteľ nemá nárok na plnenie z takejto podmienky (k tomu pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci sp. zn. 22Co/2/2017).

47. Na základe uvedeného s poukazom na § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka súd vyhlásil dotknuté zmluvné podmienky v preskúmvanej zmluve za neprijateľné, a preto neplatné v súlade s § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

48. Záverom súdu uvádza, že prihliadol a vysporiadal sa so všetkými argumentmi strán sporu, ktoré súviseli s predmetom sporu a ktorých povaha a charakter si to vyžadovali.

49. V naznačených súvislostiach súd poukázal aj na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, v ktorej najvyšší súdny orgán ochrany ústavnosti vyslovil, že integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia (napr. II. ÚS 449/2015).

50. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 C.s.p.

51. Proti rozsudku podala včas odvolanie žalovaná. Odvolanie právne odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. b), písm. f) a písm. h) C.s.p.. Žiadala, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a žalobu zamietol. Namietal absenciu naliehavého právneho záujmu. Žalobu o určenie neplatnosti neprijateľnej podmienky (podmienok) považuje za žalobu o určenie, že tu nie je právo založené takýmto právnym úkonom. Podľa §137 písm. c) C.s.p. sa však určenia, že tu právny vzťah je alebo nie je, možno domáhať len vtedy, ak je na tom naliehavý právny záujem. Podľa názoru žalovanej ustanovenie § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. nezakladá bez ďalšieho naliehavý právny záujem spotrebiteľa na určenie neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky. Na základe § 137 písm. c) časti pred bodkočiarkou C. s. p. tak žalobca bol povinný tvrdiť a dokázať konkrétny naliehavý právny záujem na takomto určení. Podľa judikatúry ide pri skúmaní naliehavého právneho záujmu o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, a či len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v

prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (porov. už R 17/1972), prípadne tam, kde sa určovacou žalobou predíde žalobe na plnenie (porov. judikát R 24/1995). Za nedovolenú možno považovať určovaciu žalobu, pokiaľ neslúži potrebám praktického života, ale len k zbytočnému rozmnožovaniu sporov; ak však určovacia žaloba vytvára pevný právny základ pre právny vzťah účastníkov sporu, je prípustná aj napriek tomu, že je možná (prípadne) i iná žaloba (pozri rozhodnutie NS SR v časopise Zo súdnej praxe pod č. 40/1996). Určovacia žaloba nie je spravidla opodstatnená vtedy, ak ňou požadované určenie má povahu (len) predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je (nie je) právny vzťah alebo právo, teda najmä vtedy, ak vyriešenie predbežnej otázky ešte neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva (porov. rozsudok NS SR sp. zn. 3 Cdo 98/2004,3 Cdo 112/2004,1 Cdo 91/2006, ako aj uznesenie NS SR sp. zn. 3 Cdo 56/2011). Ak by aj išlo o žalobu v zmysle § 137 písm. d/ C.s.p., teda žalobu o určenie právnej skutočnosti, musí jej prípustnosť vyplývať z osobitného predpisu, najmä z hmotného práva, inak je táto žaloba neprípustná. Je presvedčená, že zo znenia § 3 ods. 3, 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa nevyplýva ani len takéto paušálne pripustenie žaloby.

52. Vo svojom odvolaní žalovaná namietala aj záver súdu prvej inštancie o tom, že uzatvorená zmluva o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „úverová zmluva“) neobsahovala údaj o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru ako to vyžaduje ustanovenie § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z. a následne určil, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby J.-XX-XXXXXXXXXX zo dňa 08.07.2011, uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným, je bezúročný a bez poplatkov. Zároveň sa súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nedostatočne vysporiadal s argumentáciou žalovanej uvedenou na pojednávaní dňa 17.09.2019 vo vzťahu k eurokonformnému výkladu a požiadavkou na aplikáciu Rozhodnutia Najvyššieho Súdu SR 3 Cdo 146/2017 aj pre posúdenie náležitosti Zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z., čím v zmysle ustálenej judikatúry ÚS SR narušil právo žalovaného na spravodlivý proces.

53. Podľa názoru žalovanej je výkladová metóda a požiadavka Najvyššieho súdu SR ešte zreteľnejšie aplikovateľná pre náležitosť trvania zmluvy a termínu konečnej splatnosti. S touto argumentáciou sa súd prvej inštancie v odôvodnení nezaoberal, pričom je zásadná pre rozhodnutie a žalovaný nedostal v rozhodnutí v jeho neprospech odpoveď na takto formulovanú argumentáciu. Uvedená argumentácia v bode 44. odôvodnenia je neurčitá a nedostatočne sformulovaná, aby bolo možné takto odôvodniť prijatý výrok. Hlavným argumentačným kritériom je tak odmietnutie priameho účinku smernice. V danom prípade však nejde o priznanie priameho účinku smernice ani o priznanie účinku „contra legem“. Ani prípadná úplná absencia tejto náležitosti nemá vplyv na posúdenie rozsahu záväzku spotrebiteľa, ktorý má informáciu o dátume splátky, počte splátok, výške splátky, RPMN a priemernej RPMN, a ktorý pri založení úverového vzťahu žiada o úver v rokoch a vie posúdiť rozsah svojho záväzku rozhodný pre jeho trvanie už na základe počtu splátok = počtu mesiacov a konečnej splatnosti určenej v zmluvách. Spotrebiteľovi tak znenia týchto zrozumiteľných zmlúv umožňujú bez ťažkosti a s istotou identifikovať dátum konečnej splatnosti. Takto identifikovaná konečná splatnosť nie je pre spotrebiteľa nevyhnutná k tomu, aby vedel posúdiť rozsah svojho záväzku. Súd prvej inštancie dôvodil najmä tým spôsobom, že v zmluvách nie je úplne uvedená konečná splatnosť úveru, nakoľko zmluvy uvádzajú údaj o konečnej splatnosti ako „do 6 roka/rokov od splatnosti prvej mesačnej anuitnej splátky“, z čoho podľa názoru súdu spotrebiteľ presne nevie kedy dôjde ku konečnej splatnosti jeho úveru. Súd by za dostatočne presné a určité vyjadrenie termínu konečnej splatnosti považoval uvedenie dňa, na ktorý konečná splatnosť pripadá. Túto požiadavku však zmluva napĺňa, nakoľko obsahuje údaj o presnom dátume každej splátky presne určeným dňom splatnosti splátky. Pre posúdenie rozsahu záväzku v čase pred uzatvorením zmluvy potom musí postačovať vyjadrenie obsahujúce časový údaj - v tomto prípade 6 rokov, počet splátok a dátum každej splátky. Podľa názoru žalovanej ani úplná absencia termínu konečnej splatnosti nemá žiadny vplyv na posúdenie rozsahu záväzku spotrebiteľa zo zmluvy.

54. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 C.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

55. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych

zisteníach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

56. Podľa ustanovenia § 9 odsek 2 zákona č. 129/2010 Z.z. účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa odseku 2 zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

57. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

58. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie dospel k správne záveru v tom smere, že uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluvou spotrebiteľskou vychádzajúc z postavenia žalobcu ako dlžníka z úverovej zmluvy, a že je namieste aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka ako aj Zákon o spotrebiteľských úveroch platný v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Zmluvným dojednaním nie je možné vylúčiť pôsobnosť Zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý je predpisom obsahujúcim kogentné ustanovenia a vzťahuje sa na všetky zmluvy spĺňajúce definíciu zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle tohto zákona. Výnimkou netvoria ani zmluvy uzavreté podľa Obchodného zákonníka. Zákon o spotrebiteľských úveroch má vo vzťahu k Obchodnému zákonníku povahu lex specialis, a preto má prednosť pred aplikáciou ustanovení Obchodného zákonníka.

59. Posudzovaný právny vzťah účastníkov konania je od svojho vzniku právnym vzťahom založeným typovou spotrebiteľskou zmluvou upravenou špeciálnym právnym predpisom, a to zákonom o spotrebiteľských úveroch. Žalovaná bola od uzatvorenia zmluvy v postavení dodávateľa a žalobca v postavení spotrebiteľa. Žalobca zmluvné podmienky nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť. Právny vzťah účastníkov konania preto správne súd posúdil podľa noriem spotrebiteľského práva, a to podľa osobitného právneho predpisu zákona o spotrebiteľských úveroch a všeobecného právneho predpisu Občianskeho zákonníka. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí okrem všeobecných náležitostí povinne obsahovať osobitné náležitosti podľa § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch. Zákon absenciu niektorých náležitostí vymedzených v citovanom zákonom ustanovení nespája s následkom neplatnosti zmluvy o úvere, avšak poskytuje spotrebiteľovi ochranu.

60. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia je potrebné poukázať na ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvárania zmluvy vyžadujúce v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Nesplnenie tejto povinnosti malo za následok, že úver sa v súlade s ust. § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy považoval za bezúročný a bez poplatkov.

61. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere v čl. 22 zaviedla úplnú harmonizáciu svojich ustanovení spočívajúcu v tom, že členské štáty pri implementácii smernice nesmeli zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa od ustanovení smernice odchyľujú.

62. Podľa čl. 288 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie smernica je záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom sa voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom. Smernica je mäkkším právnym nástrojom ako nariadenie, pretože umožňuje zladenie požiadavky na jednotu únieového práva s vôľou zachovať rozmanitosť národných úprav. Smernica sa ako právny predpis často používa napr. v oblasti vnútorného trhu ,

kde existujú podstatné rozdiely medzi úpravami jednotlivých členských štátov, aby sa umožnilo ich postupné zjednotenie. Smernica nemá všeobecnú záväznosť ako nariadenie je adresovaná iba členským štátom a nie všetkým fyzickým osobám. Ustanovenia smernice musia byť transponované do vnútroštátneho právneho poriadku s jednoznačnou záväznou právnou silou v podobe všeobecného záväzného právneho predpisu a s presnosťou a jasnosťou požadovanou na účely splnenia požiadavky právnej istoty. Až kým smernica nie je správne prebratá do vnútroštátneho práva dotknuté subjekty nemajú možnosť poznať rozsah svojich práv. Na tento stav právnej neistoty nemá vplyv ani prípadný rozsudok Súdneho dvora o nesplnení transpozície povinnosti členského štátu alebo rozsudok Súdneho dvora, ktorým bol určitým ustanoveniam tejto smernice priznaný priamy účinok. Až momentom správnej transpozície smernice nastáva právna istota, kedy fyzické a právnické osoby už musia poznať svoje práva vyplývajúce zo smernice a možno od nich požadovať, aby si uplatnili svoje práva. Ustanovenia smernice majú priamy účinok len vtedy, ak sú súčasne splnené nasledujúce podmienky a to, že uplynula transpozíčná lehota smernice, smernica nie je správne transponovaná alebo nie je zabezpečená jej úplná účinnosť, ustanovenie smernice zakladajúce právo pre jednotlivca alebo povinnosť pre členský štát musí byť dostatočne jasné, presné a nepodmienené a priama aplikácia nesmie mať za následok uloženie povinnosti fyzickej alebo právnickej osobe, alebo založenie resp. sprísnenie trestnej zodpovednosti tých, ktorí sa dopustia porušenia jej ustanovení. To znamená, že smernica nikdy nemôže mať horizontálny priamy účinok v sporoch medzi súkromnoprávnymi subjektami. Je logické, že ak si členský štát nespĺnil svoju povinnosť a netransponoval smernicu správne alebo načas, nemôžu dôsledky tohto protiprávneho konania štátu znášať fyzické alebo právnické osoby a preto im nemôže byť uložená na základe neprebratej, resp. nesprávne prebratej smernice žiadna povinnosť.

63. Pre všetky spotrebiteľské spory, v ktorých sa rieši otázka, či má zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať termín konečnej splatnosti úveru je skutočnosť, že smernica zakotvuje tzv. úplnú harmonizáciu úplne irelevantná, pretože Slovenská republika pri implementácii smernice zo zákona povinnosť tzv. úplnej harmonizácie porušila. To, že Súdny dvor Európskej únie vo veci C-42/2015 potvrdil, že smernica sa má vykladať tak, že členské štáty nesmeli zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice je bezvýznamné, pretože v tomto konkrétnom prípade išlo o vnútroštátne právo nad rámec smernice. Slovenská republika teda nesprávne transformovala do svojho právneho poriadku Smernicu 2008/48, ak vo svojej vnútroštátnej právnej úprave vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

64. Požiadavka smernice k tejto otázke je tak jasná a zreteľná, že zo slovného spojenia smernice „dĺžka trvania zmluvy o úvere“ absolútne žiadnym výkladom nie je možné vyvodiť požiadavku, aby zmluva uvádzala termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

65. Požiadavka zákona je však od požiadavky smernice iná. Zákon uvádza, že zmluva musí obsahovať „dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“. Niet žiadnych pochybností, že slovenský zákon ide nad rámec smernice a celkom jasne požaduje vyjadrenie tak doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Ak by slovenský zákonodarca chcel vyjadriť to isté, čo požaduje smernica, ktorá navyše obsahuje požiadavku tzv. úplnej harmonizácie, je zrejmé, že by použil takú istú terminológiu ako používa smernica. Avšak slovenský zákonodarca takúto terminológiu nepoužil, ale k termínu „dĺžka trvania zmluvy o úvere“ pridal slová „termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“.

66. Právne bezvýznamný je poukaz žalovanej na skutočnosti, podľa ktorej termín konečnej splatnosti úveru je vymedzený v zmluvných dojednaniach na základe počtu splátok = počtu mesiacov, dátum každej splátky a časový údaj 6 rokov. V zmluve uvedený údaj konečná splatnosť „do 6 rokov od splatnosti prvej mesačnej anuitnej splátky“ je neurčitý a nezrozumiteľný. Súdny dvor Európskej únie síce vo svojom rozsudku vo veci C-42/15 zdôraznil, že čl. 10 ods. 1, ods. 2 Smernice 2008/48 v spojení s čl. 3 písm. m) tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v čl. 10 ods. 2 uvedenej smernice musia byť uvedené písomne alebo na inom trvalom nosiči uvedené na posúdenie poskytnutého úveru, ako bezúročného a bez poplatkov vplyv nemá. Zákon č. 129/2010 v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy v ust. § 9 ods. 2 priamo uvádza, že zmluva o úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Obč. zákonníka musí obsahovať náležitosti vymenované v tomto ustanovení. Požiadavka zákona na uvádzanie týchto

náležitostí priamo v zmluve o spotrebiteľskom úvere je jednoznačná, a preto nepostačuje tieto náležitosti uvádzať v iných dokumentoch so zmluvou súvisiacich, ako sú napr. zmluvné dojednania.

67. Termín konečnej splatnosti úveru nemožno nahrádzať matematickým výpočtom osobitne pri početných splátkach ako to bolo v prípade danej zmluvy. Spotrebiteľ totiž musí mať jasno už pri uzatváraní zmluvy, kedy nastane konečná splatnosť spotrebiteľského úveru, veď práve to je účelom ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Výška, počet a termíny splátok sú ďalšou povinnou náležitosťou zmluvy, a to podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Zákonodarcia teda nemohol mať na mysli pri stanovení termínu konečnej splatnosti úveru počet splátok. Termín konečnej splatnosti úveru nie je možné stotožniť s počtom splátok. Je potrebné si uvedomiť, že účelom zavedenia tejto náležitosti zmluvy bolo docieľiť, aby spotrebiteľ bol už pri podpise zmluvy informovaný ako dlho je povinný plniť si svoje povinnosti. Nepostačuje len údaj o počte splátok, keďže nemožno od spotrebiteľa požadovať, aby si matematicky vypočítal termín konečnej splatnosti z iných údajov v zmluve. Konečná splatnosť úveru by mala byť uvedená minimálne konkrétnym mesiacom a rokom, pokiaľ termín splatnosti splátok zo zmluvy je jasný a transparentný.

68. Právne bezvýznamný je aj poukaz žalovanej na procesnú neprípustnosť žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok. V prejednávanej veci bola žalovanej uložená povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie, a to z dôvodu absencie obligatórnych náležitostí zmluvy, ktoré majú za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Ustanovenie § 298 C.s.p. umožňuje súdu v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná. Takáto možnosť je daná aj vtedy, ak na základe takej zmluvnej podmienky bola uložená povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie. Prvoinštančný súd teda aj bez návrhu žalobcu mohol určiť, že zmluvné podmienky uvedené v čl. I. Základné ustanovenia Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby č. J.-XX-XXXXXXXXXX zo dňa 8.7.2011, uzavretej medzi účastníkmi konania, sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami a z tohto dôvodu neplatnými.

69. Podľa ust. § 11 odsek 4 zákona č. 129/2010 Z.z., spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. 18ba) Poznámka pod čiarou 18ba) je odkaz na ust. § 137 písm. c) a d) C.s.p.

70. S prihladnutím na uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 C.s.p. rozsudok ako vecne správny potvrdil.

71. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 odsek 1 C.s.p. v spojení s § 255 odsek 1 C.s.p. tak, že žalobca s poukazom na úspech v odvolacom konaní by mal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, avšak počas odvolacieho konania mu tieto trovy nevznikli, preto mu ich súd nepriznal.

72. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).